

Nr 392

Av fru **Sjövall**, om inrättande av vissa tjänster vid statens rättskemiska laboratorium, m. m.

(Lika lydande med motion nr 339 i Första kammaren)

Departementschefen har i årets statsverksproposition icke ansett sig kunna helt ansluta sig till medicinalstyrelsens förslag om upprustning av personalresurserna vid rättsserologiska sektionen vid statens rättskemiska laboratorium. De avslagna yrkandena om personalupprustning har framförts av medicinalstyrelsen redan 1957.

Att arbetsbelastningsproblemen vid rättskemiska laboratoriet icke erhållit en tillfredsställande lösning har framgått bland annat av att både JK och JO under 1960 riktat förfrågningar till laboratoriet om faderskapsärendenas handläggning och om balansen i avgivna utlåtanden i faderskapsärenden. Även magistraten i Stockholm har gjort en framställning hos Konungen om åtgärder för nedbringande av väntetiderna för erhållande av utlåtanden i faderskapsmål.

JO har i skrivelse 1959 påpekat dels de vådor ur rättssäkerhetssynpunkt de långa väntetiderna innebär, dels de ekonomiska otrygghetsproblem som kan uppkomma för både modern och barnet genom att faderskap fastställs så sent. Till dessa synpunkter kommer ytterligare en, av mer psykologisk art men ibland till sina konsekvenser av mycket allvarlig karaktär. Den normala väntetiden för ett utlåtande har sista året i gynnsamma fall uppgått till sju månader. Det förtjänar här påpekas att barnet måste ha uppnått minst fyra månaders ålder innan blodprov kan tagas. I regel uppnår barnet alltså ettårsåldern innan man kunnat fastställa vem som är dess far. Många gånger försenas faderskapsbestämningarna genom att parterna icke inställer sig för blodprovstagning omedelbart de kallas. Ibland måste förnyade blodprovstagningar ske. Under denna långa väntetid riskerar man att framför allt icke fadern kommer att känna någon bindning till barnet eller till modern och hans ansvarskänsla tunnas också ut. Han hinner kanske också, särskilt om han är ung, binda sig till en annan kvinna. Även för modern, särskilt om mer än en man kan vara far till hennes barn, kan under denna osäkerhetsperiod också hennes bindning till barnet tunnas ut och hennes benägenhet att lämna bort sitt barn till fosterhem ökas. Med

stor sannolikhet kan man utgå ifrån att denna långa osäkerhetsperiod är ogynnsam för framväxandet av ansvar inför barnet.

Ur barnets synpunkt synes dessa synpunkter vara väl så vägande som de allvarliga rättssäkerhetssynpunkter m. m. som tidigare framförts i debatten om dessa problem. Särskilt gäller detta om ett äktenskap mellan föräldrarna härigenom äventyras. För att underlätta en normal familjebildning, där så kan och bör ske, bör dessa frågor därför tas upp på nytt. Inte minst allvarligt ur dessa synpunkter är påpekandet från laboratoriets föreståndare, professor Broman, att trots den under budgetåret 1960/61 företagna personalförstärkningen medger denna en avarbetning av balansen först om 8—10 år. Och detta endast under förutsättning att antalet ärenden icke ökade, vilket tyvärr redan skett.

Ytterligare en svårighet har uppkommit för laboratoriet. Genom införande av den reglerade befordringsgången vid statslaboratorierna har deras möjligheter att konkurrera om kompetenta sökande till sina tjänster försämrats. Till vissa tjänster har trots upprepad annonsering inga sökande anmält sig. Laboratoriet är därför nödgat till att belasta de kvalificerade tjänstemännen med okvalificerade arbetsuppdrag, om igen till men för laboratoriets samlade arbetskapacitet.

Medicinalstyrelsens äskanden om tjänster bör därför tillstyrkas.

Under hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta, att vid statens rättskemiska laboratorium inrättas *dels* en tjänst som laboratorieingenjör i Ag 15 och *dels* en tjänst som laboratoriebiträde, samt

att *dels* två laboratoristjänster uppflyttas från A 26 till B 1 och *dels* att även den andra extra laboratorieassistenttjänsten placeras i Ag 13.

Stockholm den 26 januari 1961

Elisabet Sjövall
